

Nuorten päihteidenkäytön yleiskuva

Kirsimarja Raitasalo

16.5.2022

Nuorten päihteiden käyttö - nykytilanne

Alkoholi on nuorten yleisimmin käyttämä päihde.

- Vuonna 2019 pojista 69 ja tytöistä 68 prosenttia (9. luokkalaiset) oli joskus kokeillut alkoholia. (ESPAD 2019)

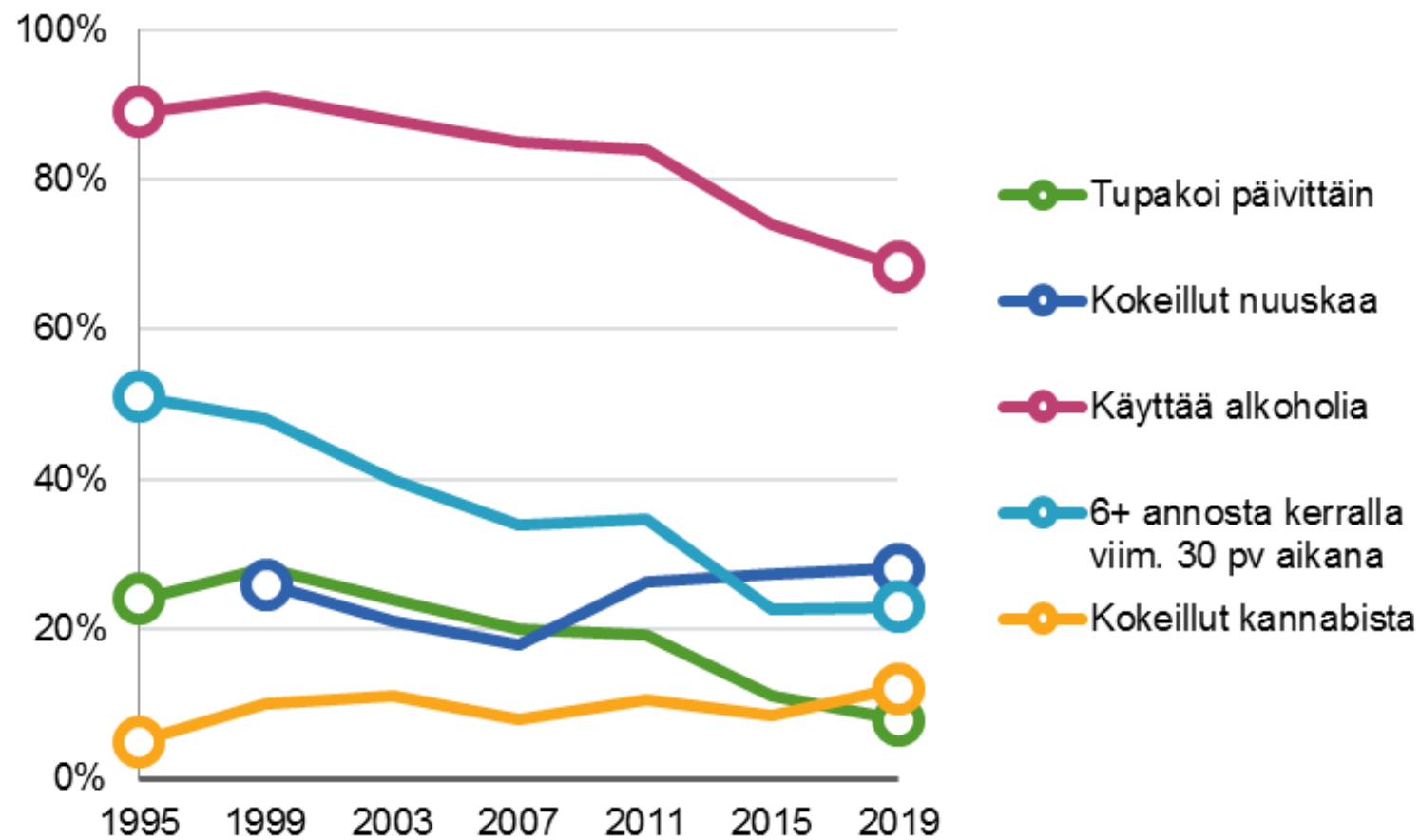
Laittomista päihteistä yleisin on kannabis.

- Vuonna 2019 pojista 13 ja tytöistä 9 prosenttia (9. luokkalaiset) oli joskus kokeillut kannabista. (ESPAD 2019)

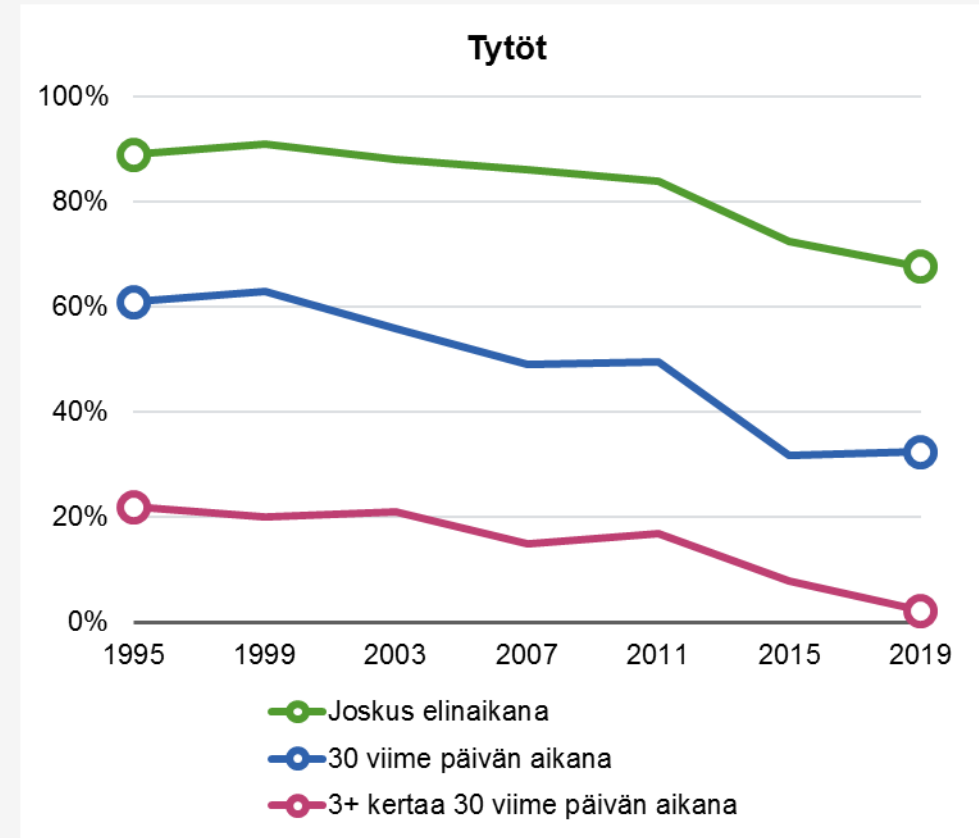
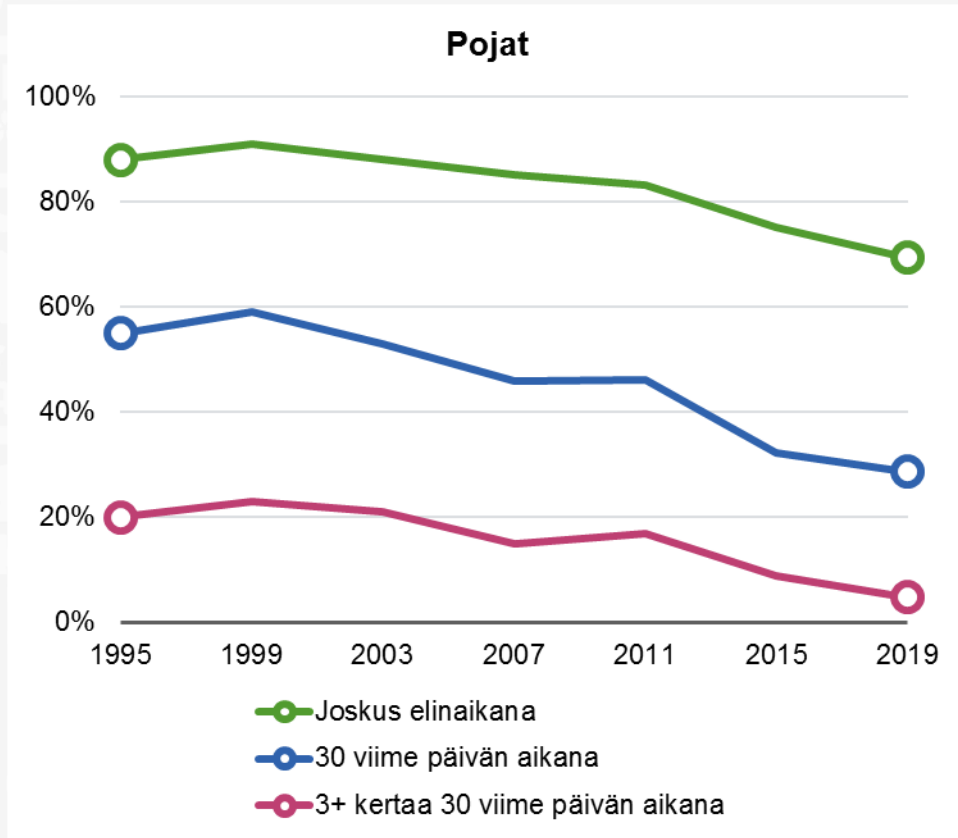
Muiden huumeiden kuin kannabiksen käyttö on alaikäisillä nuorilla harvinaista.

- Vuonna 2019 noin 3 % 9. luokkalaisista oli joskus kokeillut jotain muuta huumetta kuin kannabista. (ESPAD 2019)

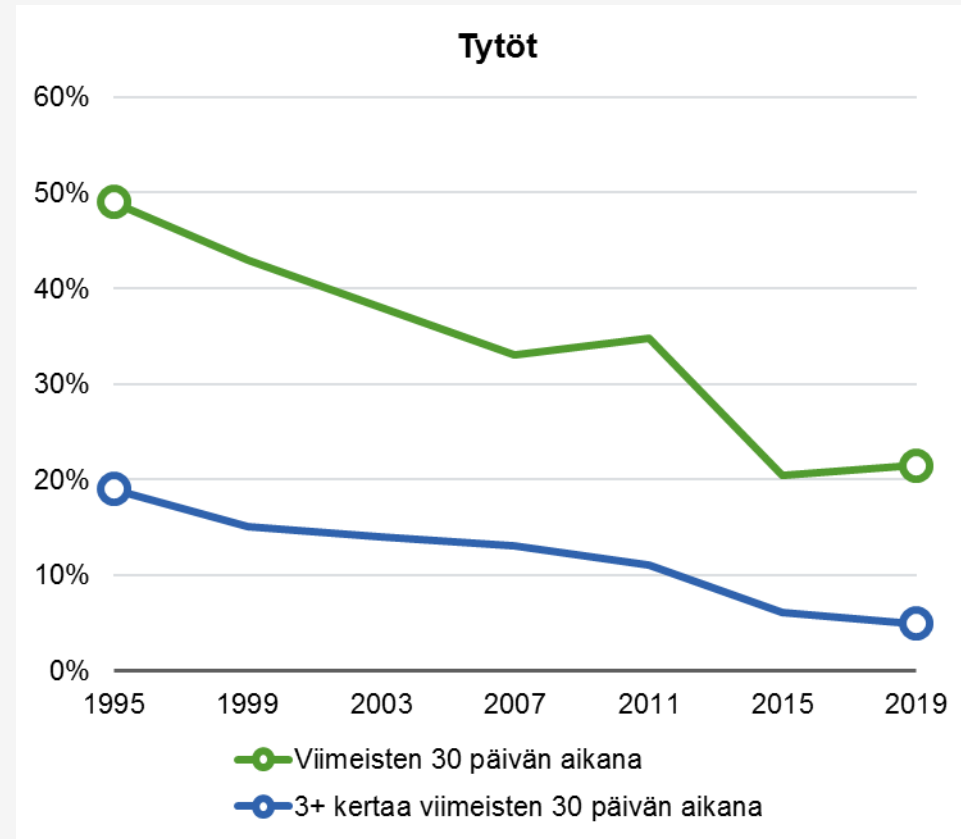
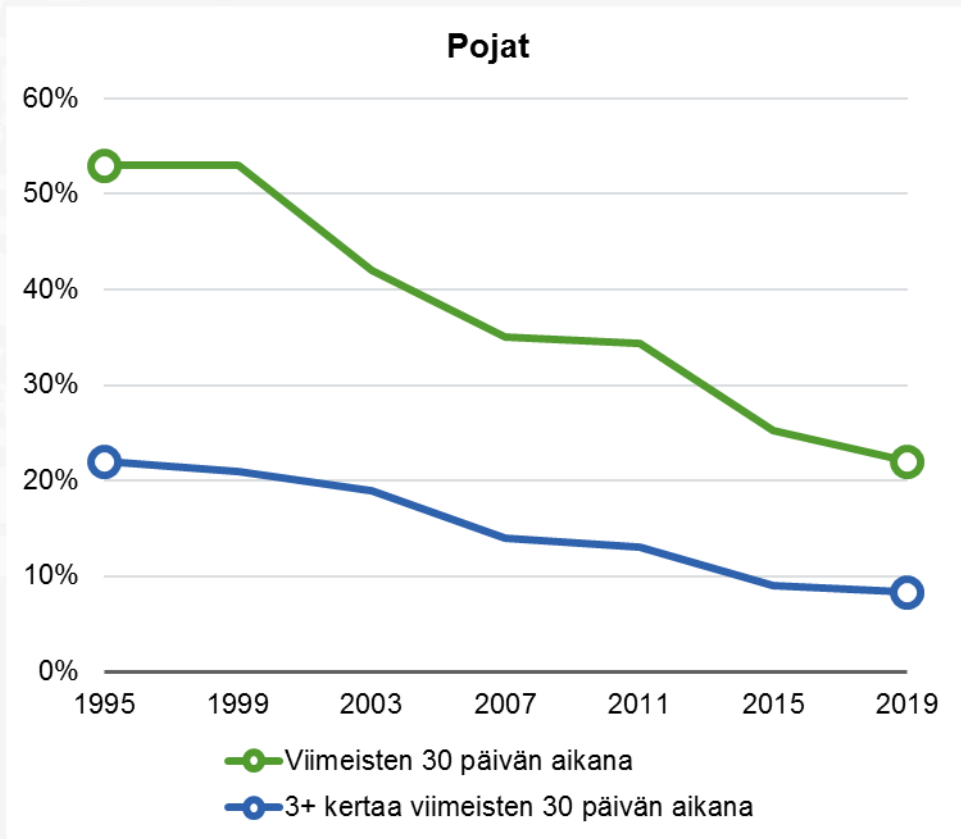
Nuorten päihteiden käyttö - trendit

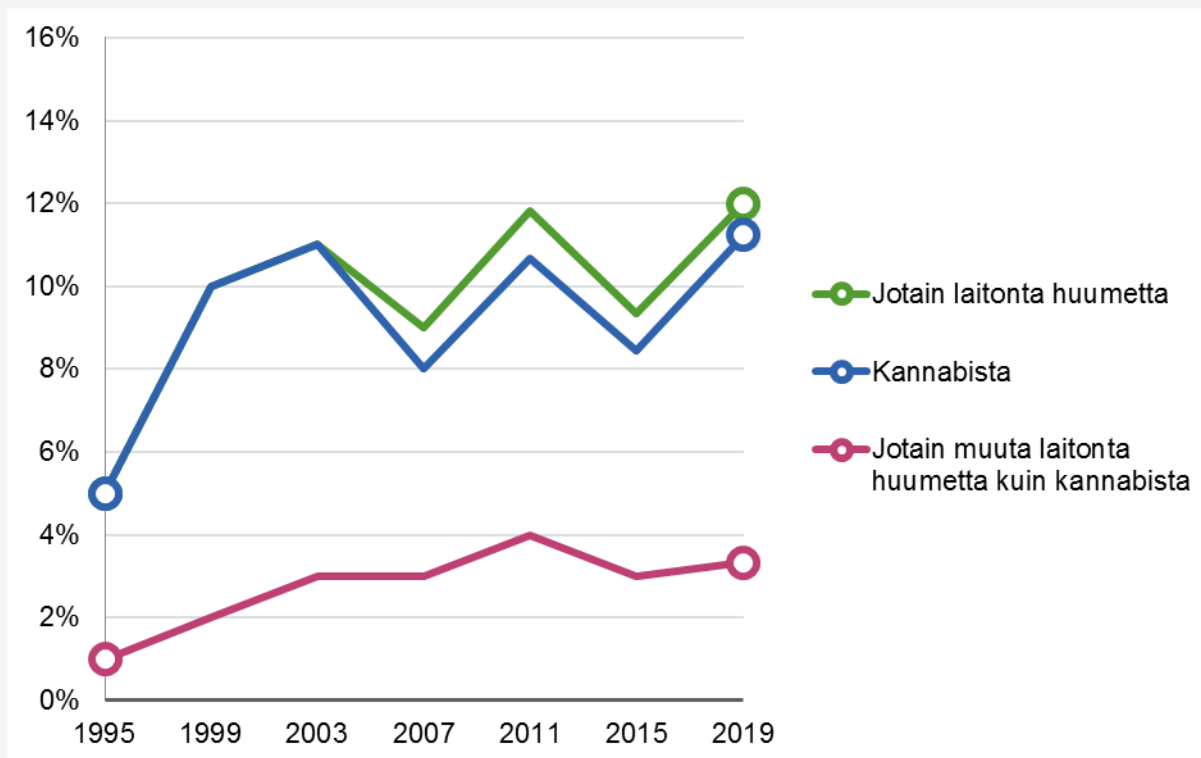
Alkoholia käyttäneiden 15-16 -vuotiaiden osuudet 1995–2019, %

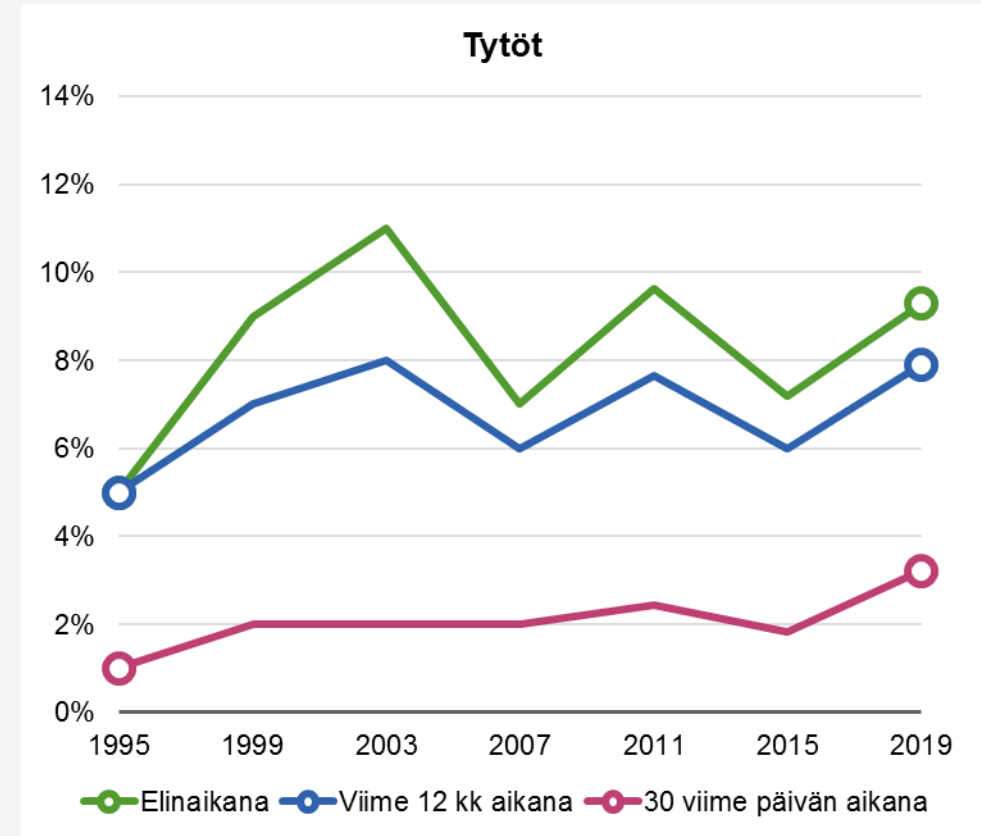
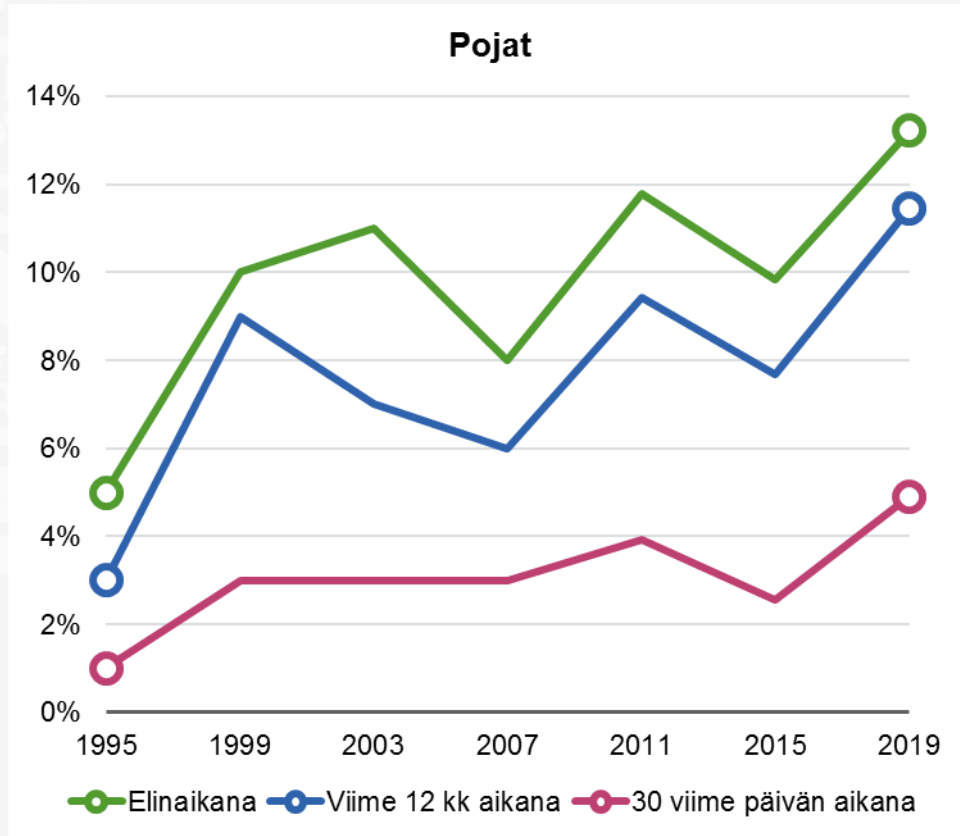
Vähintään kuusi annosta kerralla juoneiden 15-16 -vuotiaiden osuudet 1995–2019, %

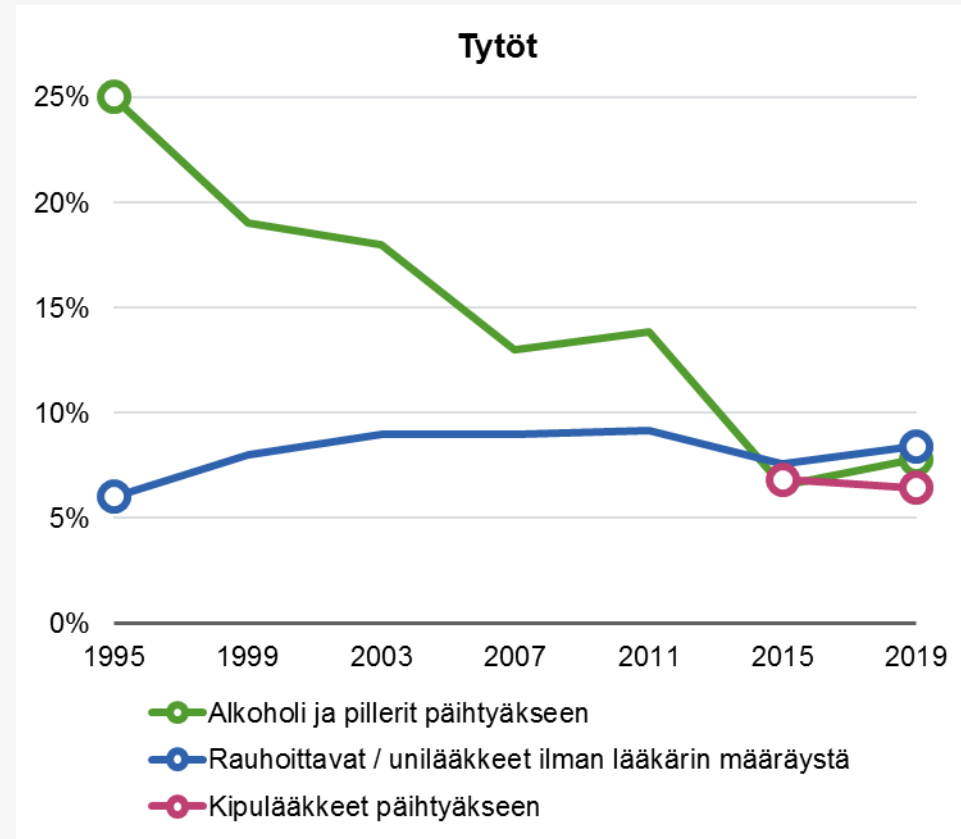
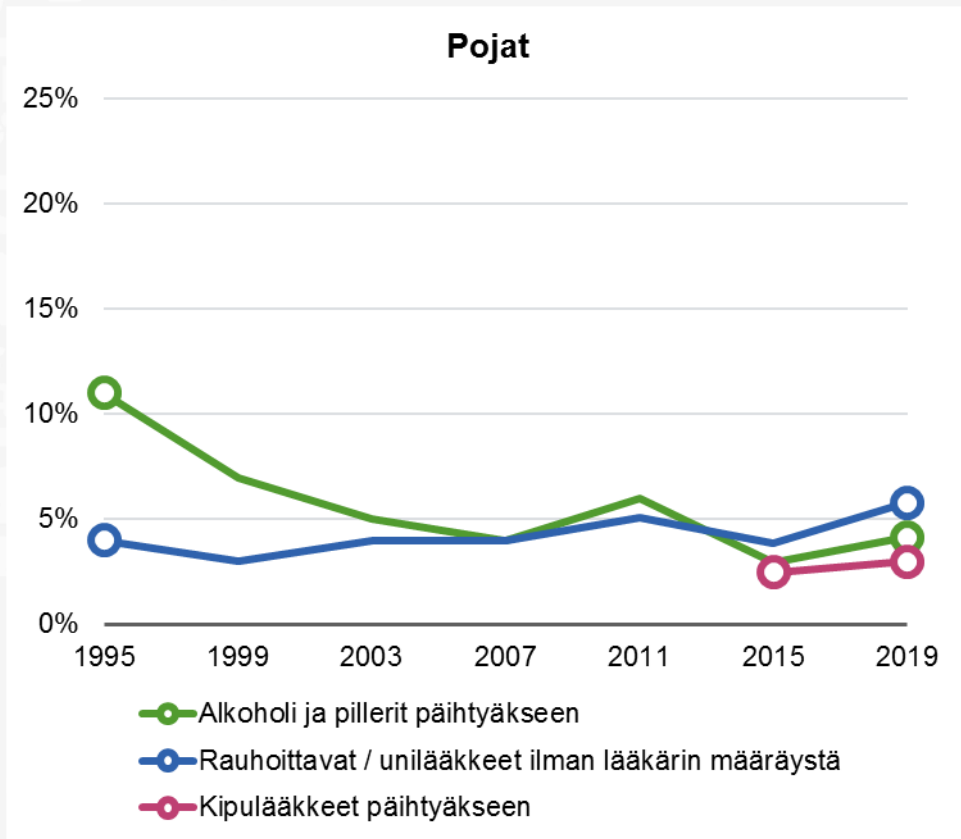
Jotain huumetta elinaikanaan käyttäneiden 15-16 -vuotiaiden osuudet 1995–2019, %

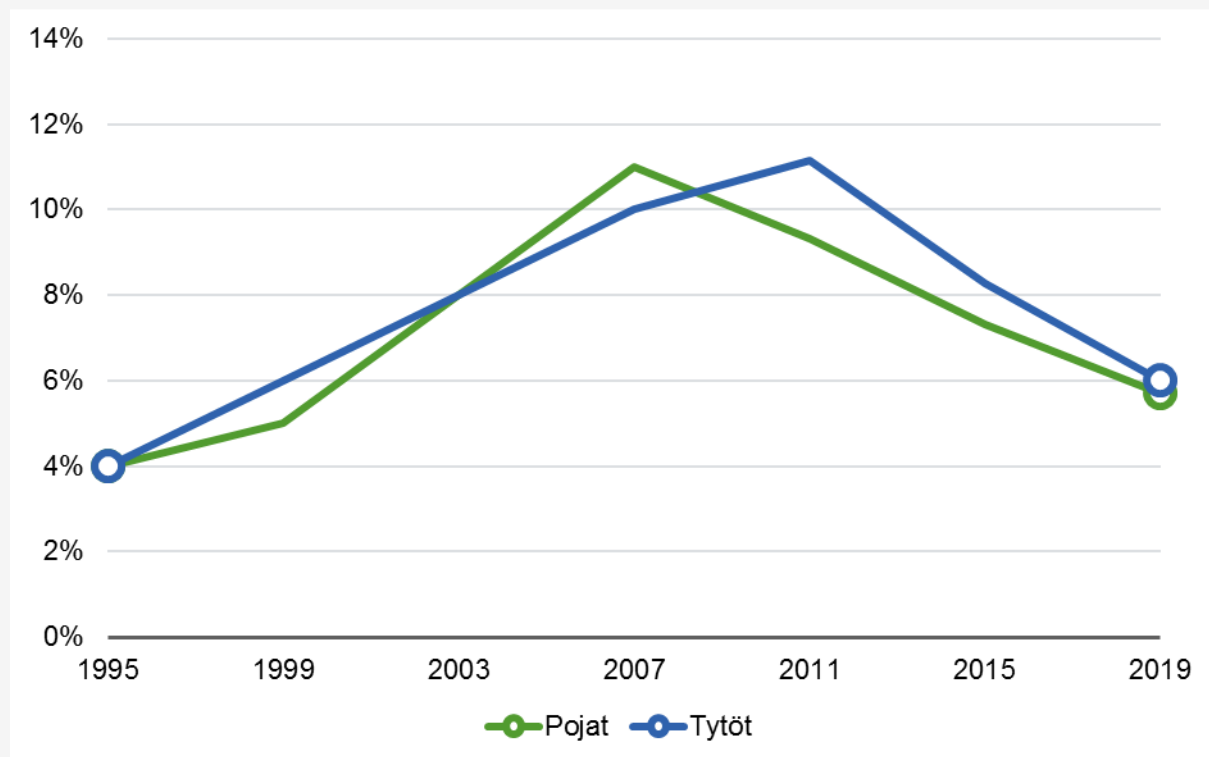
Kannabista käyttäneiden 15-16 -vuotiaiden osuudet 1995–2019, %

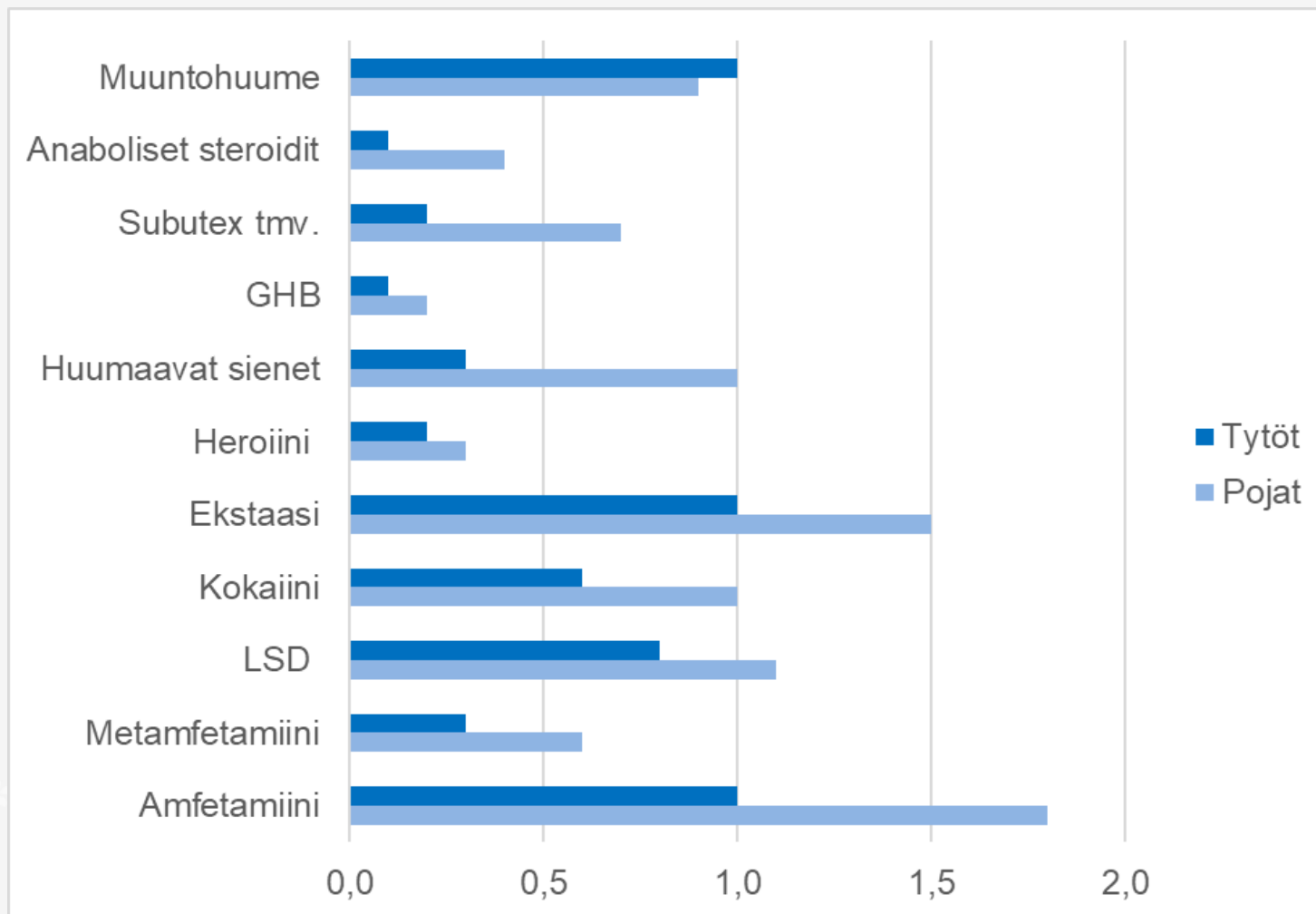
Lääkkeitä päihtymistarkoituksessa elinaikanaan käyttäneiden 15-16 -vuotiaiden osuudet 1995–2019, %

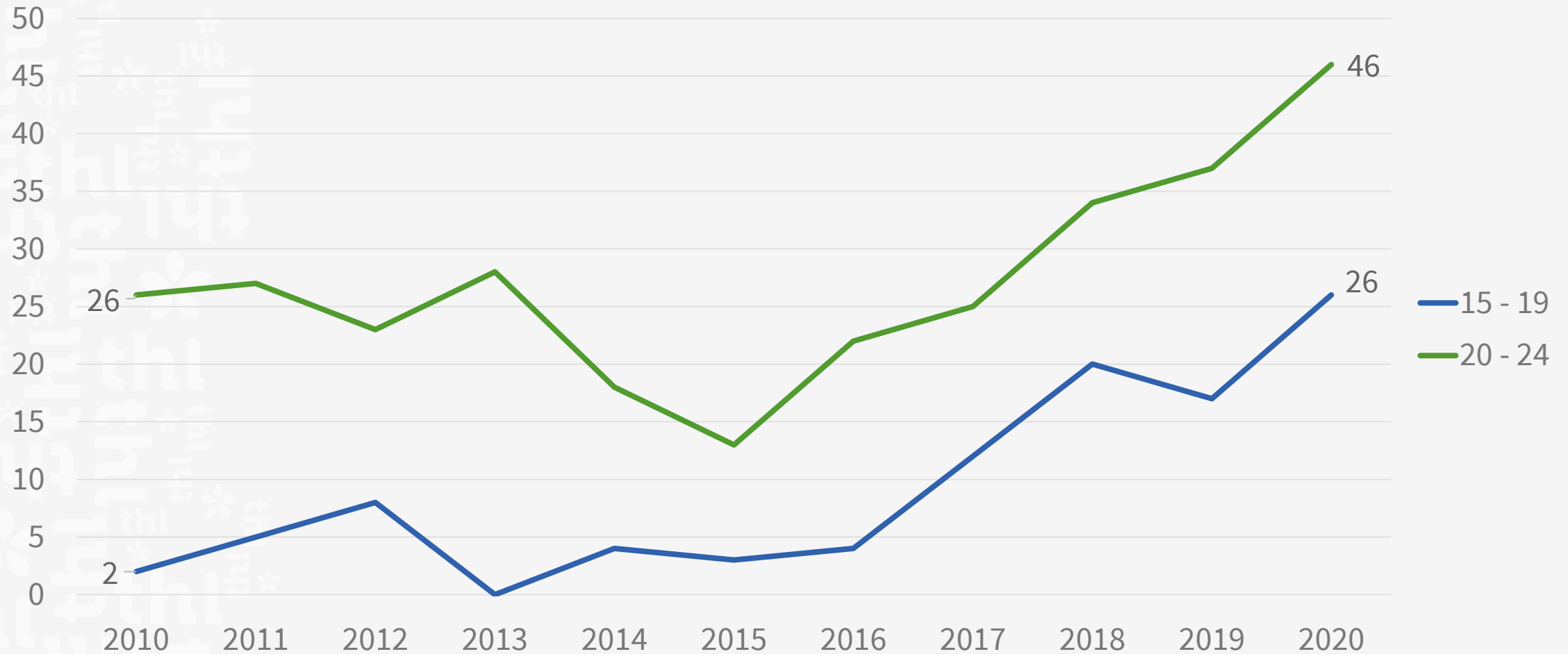
Haisteltavia aineita päihtymistarkoituksessa elinaikanaan käyttäneiden 15-16 -vuotiaiden osuudet 1995–2019, %

Eri huumeita elinaikana käyttäneiden 15-16 -vuotiaiden osuudet, %

Huumeisiin liittyvät kuolemat 15-19- ja 20-24 -vuotiailla, N

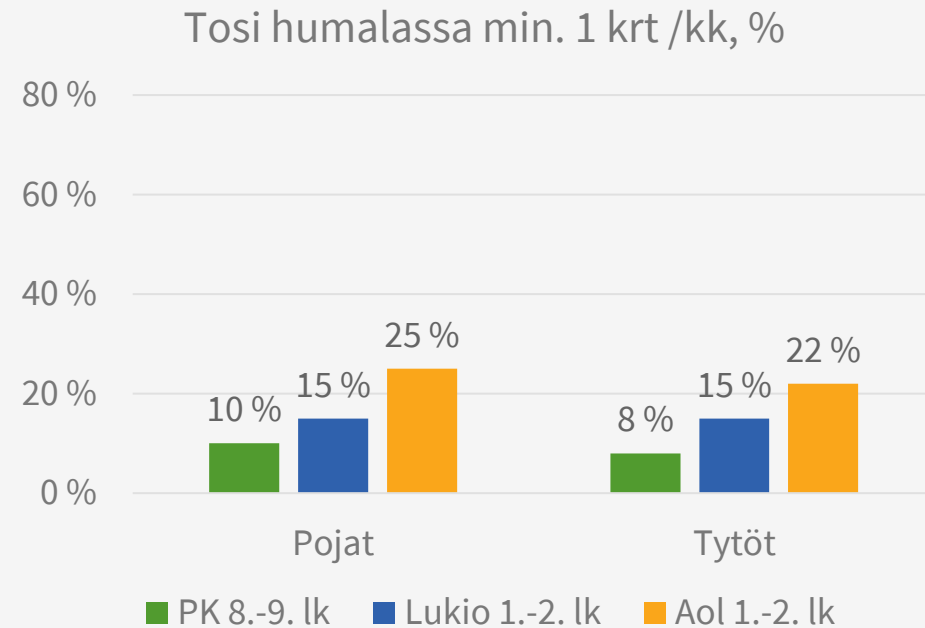
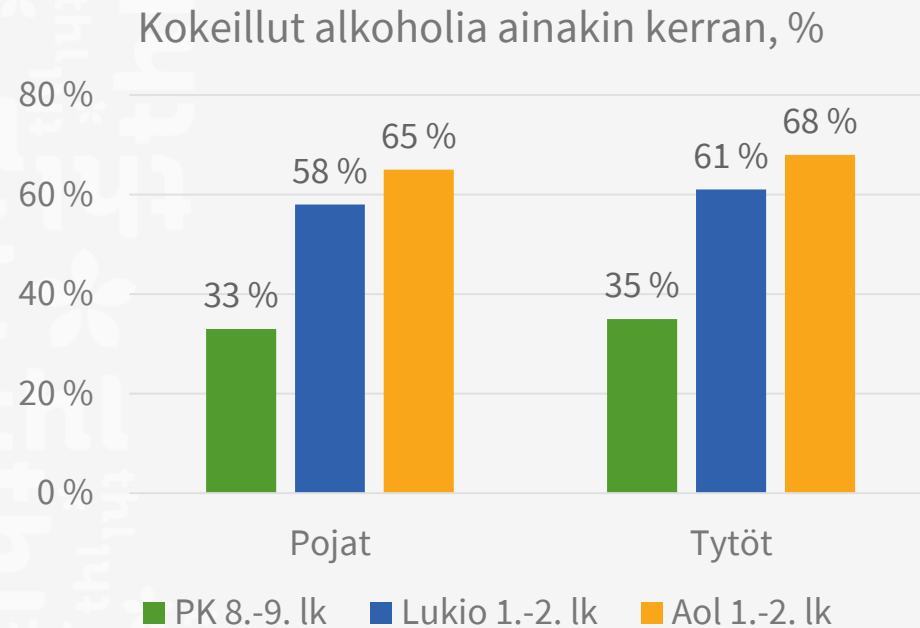
Nuorten päihteiden käyttö - Tausta- tekijöitä

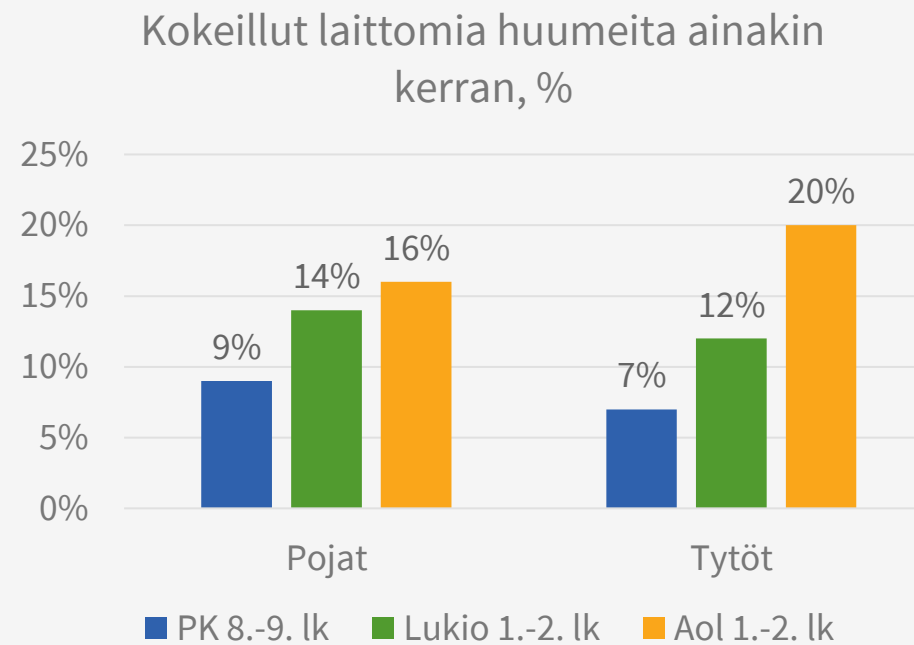
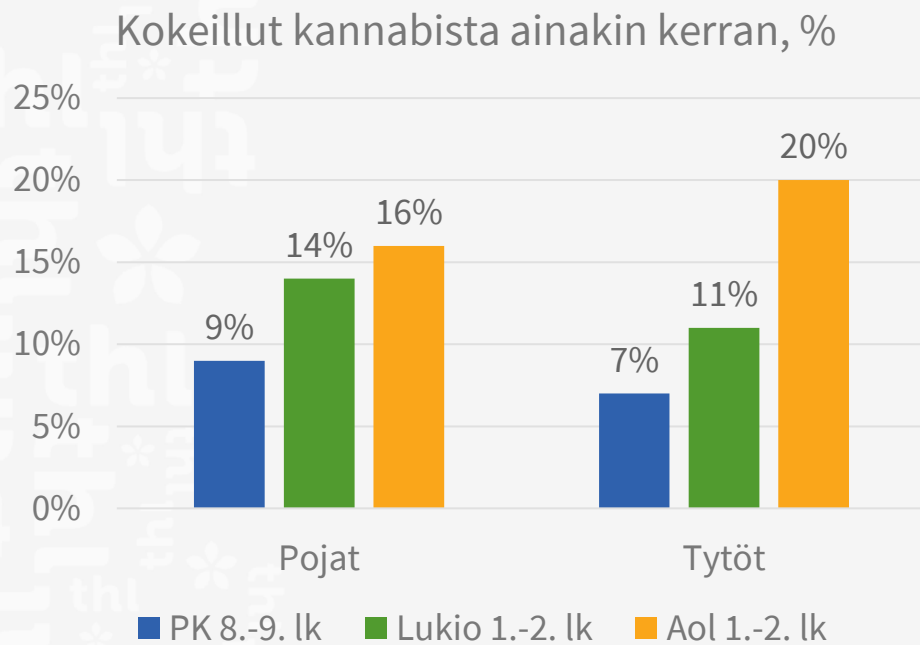
Tutkimusten perusteella tiedetään, että useat tekijät altistavat päihteiden käytölle:

- Helppo saatavuus
- Riskikäsitukset
- Kavereiden päihteiden käyttö (sosiaalinen paine)
- Vanhempien päihteiden käyttö (roolimalli ja kasvatustyyli)
- Sosiaaliset ongelmat
 - muutokset koetussa saatavuudessa, riskikäsitöksissä ja vanhempien kontrollissa selittävät osaltaan nuorten vähentyntä alkoholin käyttöä

Alkoholin käyttö opiskelupaikan mukaan 2021, %

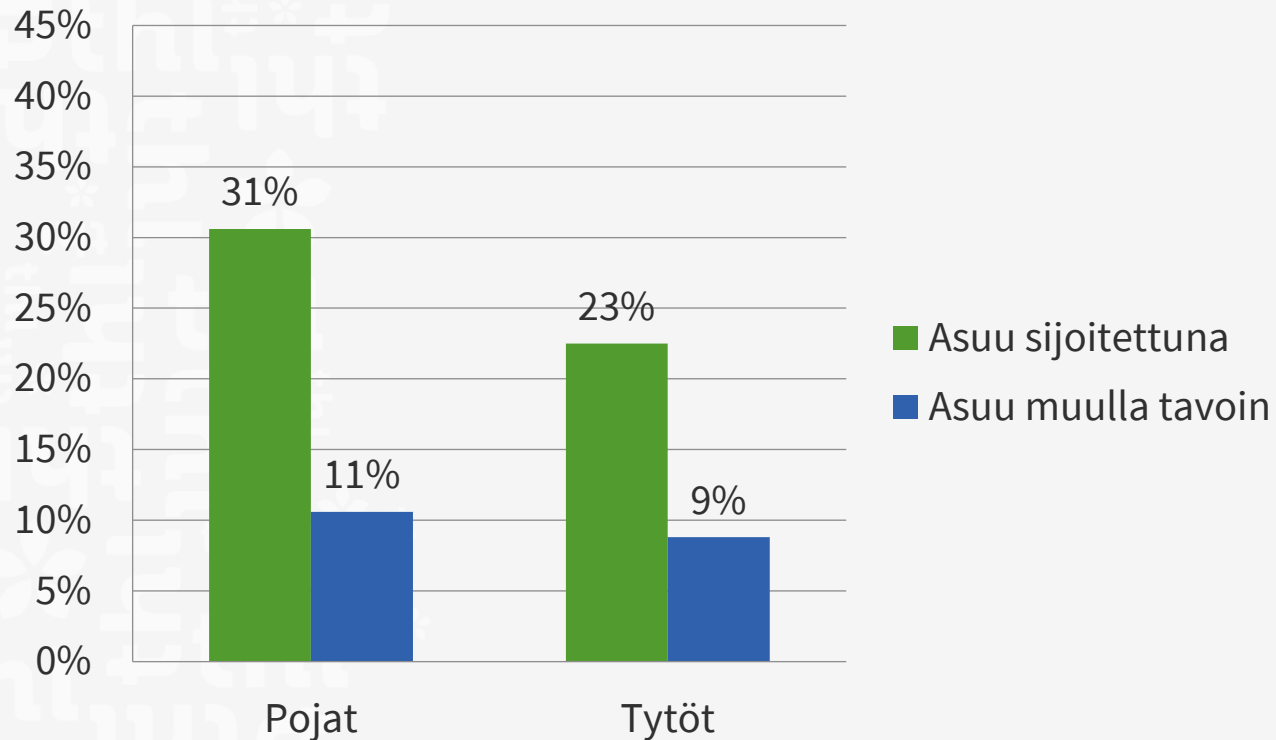

Huumeiden käyttö opiskelupaikan mukaan 2021, %

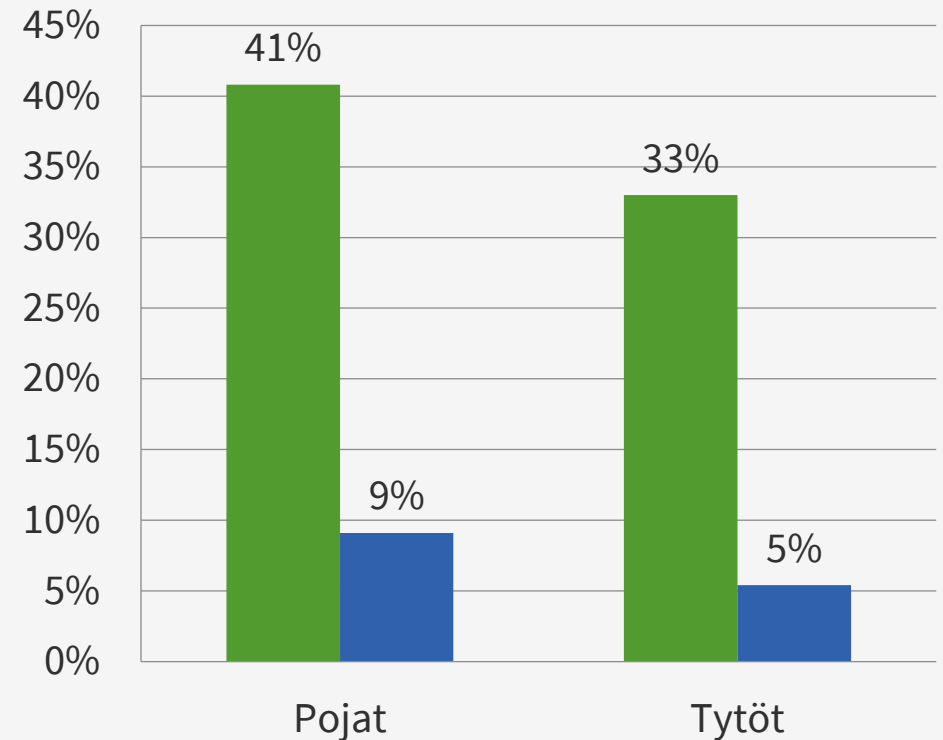

Päihteiden käyttö kodin ulkopuolelle sijoituksen mukaan, 8-9. luokkalaisten

Tosi humalassa vähintään kerran viikossa, %

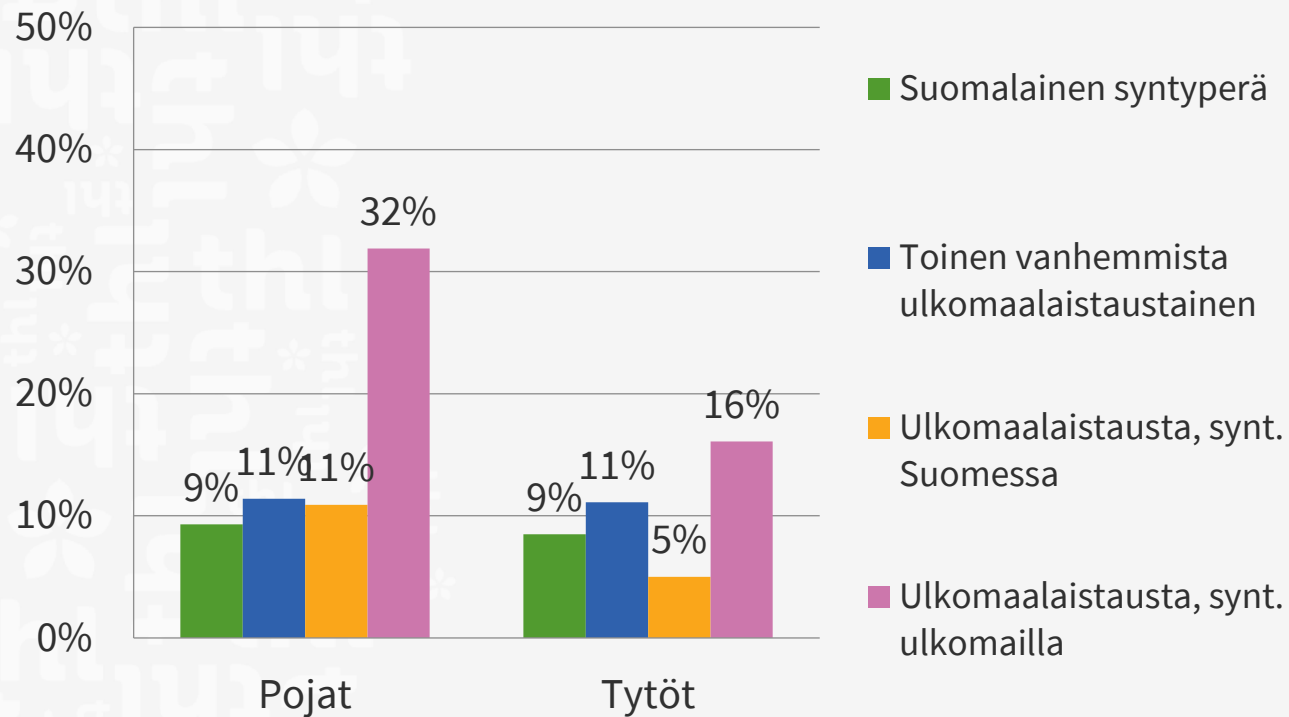

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, %

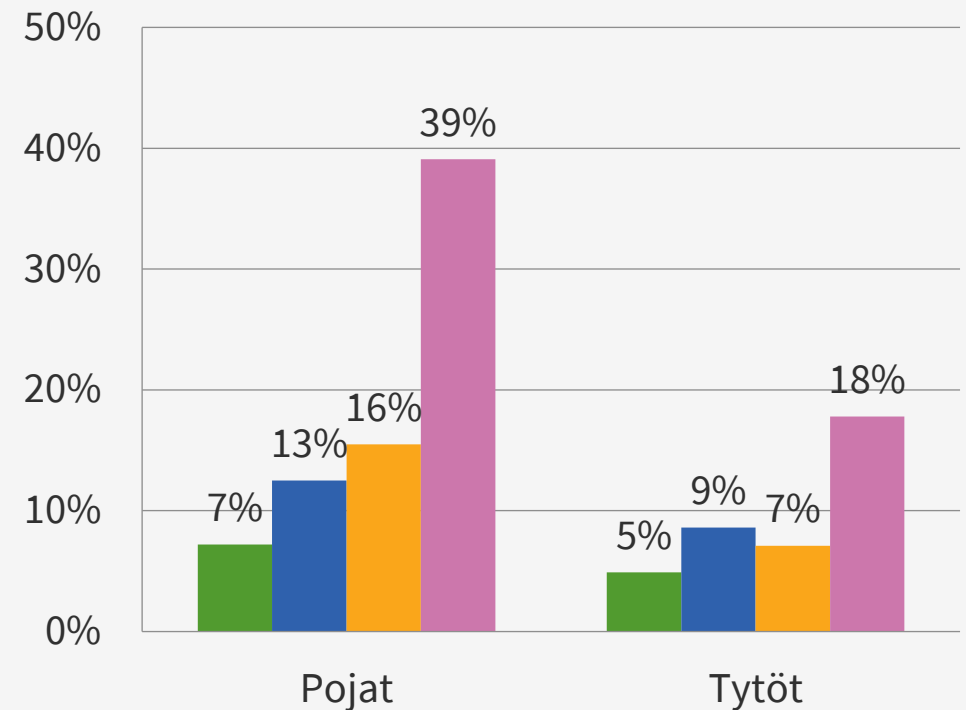

Päihteiden käyttö syntyperän mukaan, 8-9. luokkalaiset

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, %

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, %

Suomi vs. muu Eurooppa

New ESPAD results: teenage drinking and smoking down, but concerns over risky cannabis use and new addictive behaviours

12.11.2020

Smoking and drinking among 15–16-year-old school students are showing signs of decline, but there are concerns over potentially risky cannabis use and the challenges posed by new addictive behaviours. These are among the findings released today in a new report from the **European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs (ESPAD)**. The study, published in collaboration with the **EU drugs agency (EMCDDA)**, is based on a 2019 survey in 35 European countries, including 25 EU Member States (1).

This is the seventh data-collection wave conducted by the **ESPAD** project since 1995. A total of **99 647** students participated in the latest survey round, responding to an anonymous questionnaire. The **ESPAD Report 2019** features information on students' experience of, and perceptions about, a variety of substances, including: tobacco, alcohol, illicit drugs, inhalants, pharmaceuticals and new psychoactive substances (NPS). Social media use, gaming and gambling are also covered.

To keep up with emerging risk behaviours among young people in Europe, the **ESPAD** questionnaire is constantly adapted to include new topics, while maintaining a set of core questions to track long-term trends. To better describe contemporary patterns of nicotine consumption, the scope of the 2019 survey was extended to include e-cigarette smoking for the first time in all participating countries. Screening instruments were also employed to assess risk behaviours, including problem gambling, high-risk cannabis use and self-perceived problems with social media use and gaming (2).

Figure 3a. Frequency of alcohol intake in the last 30 days (mean number of occasions among users)

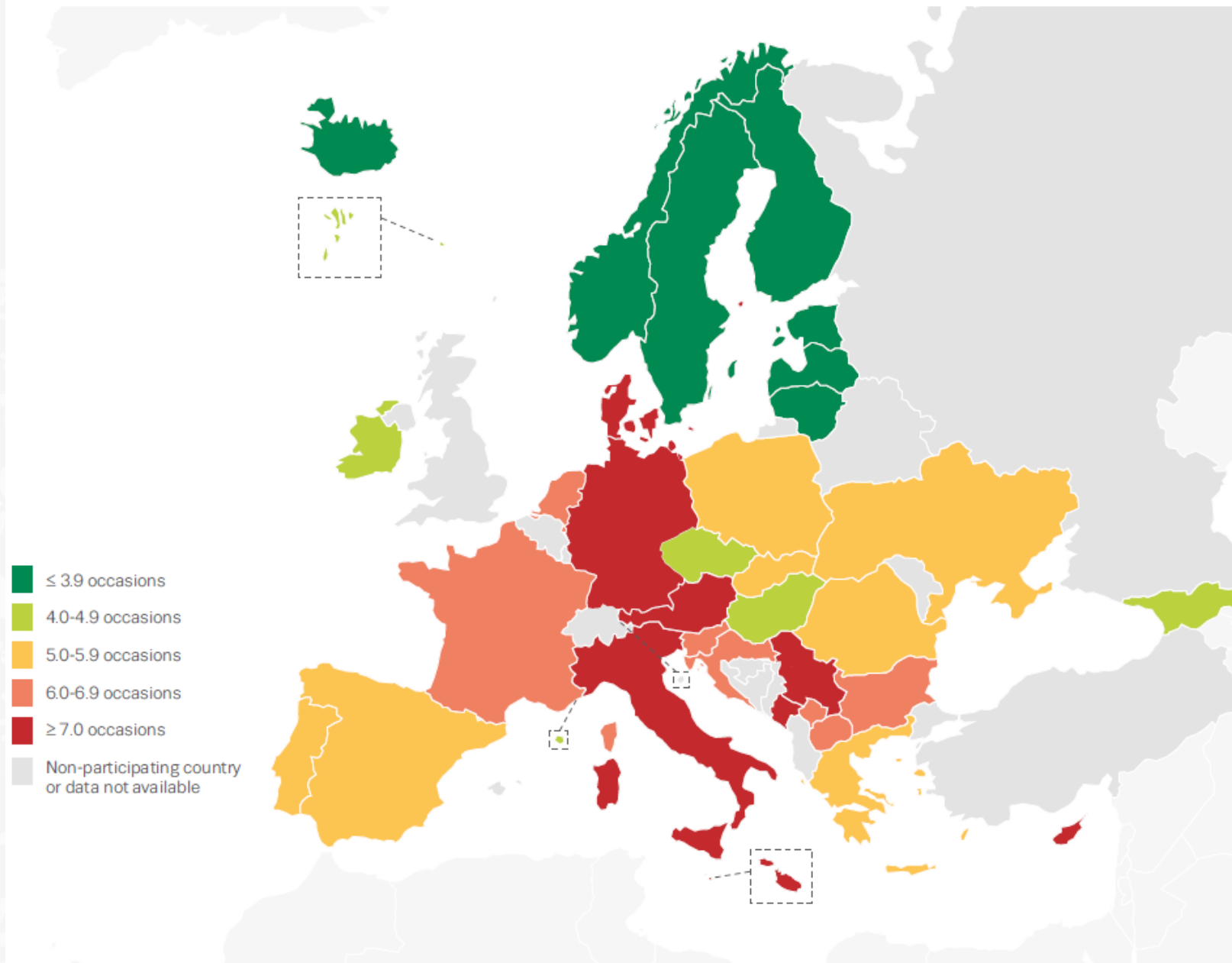

Figure 4a. Average alcohol intake on the last drinking day among users (centilitres of ethanol)

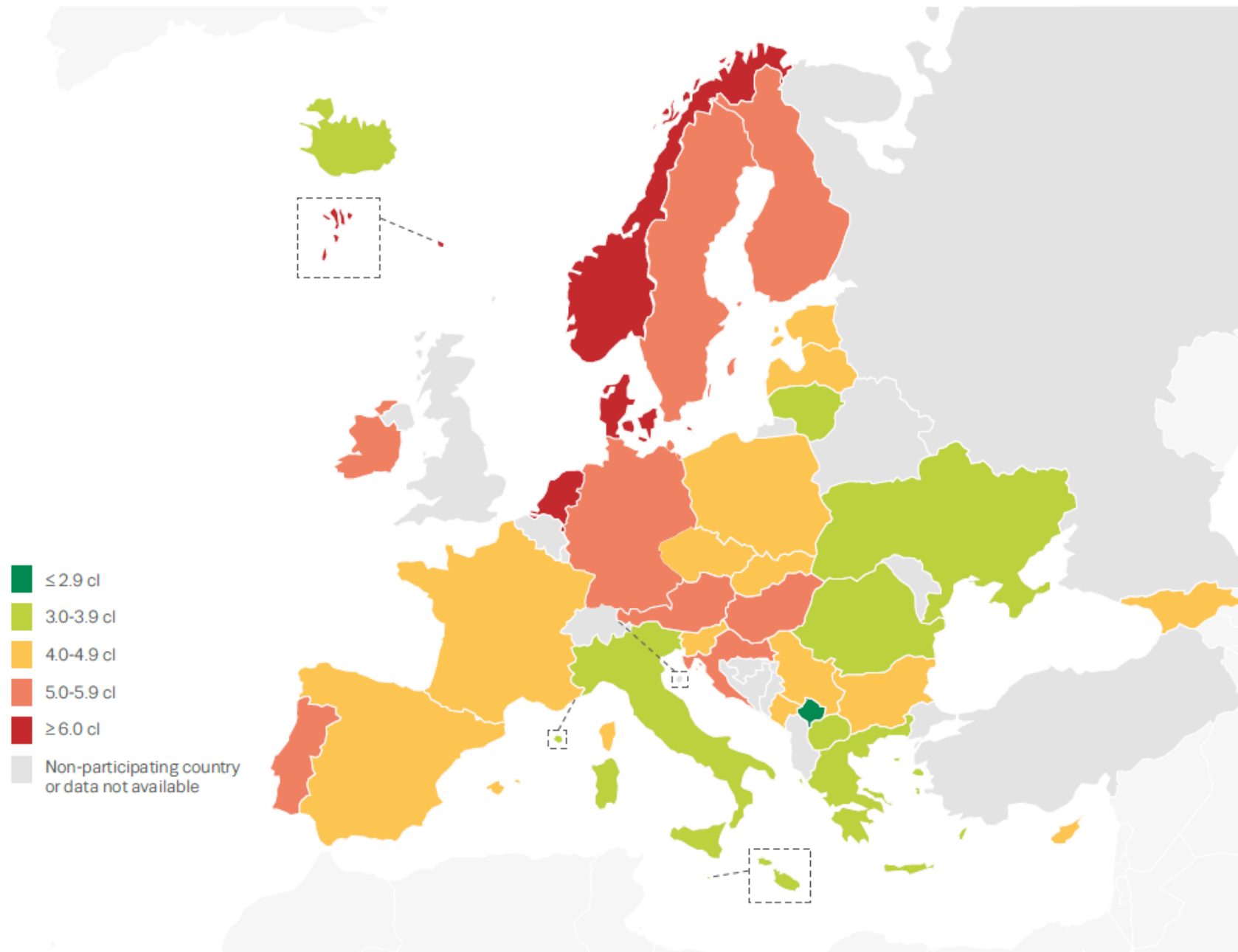

Figure 7a. Prevalence of cannabis use in the last 30 days (percentage)

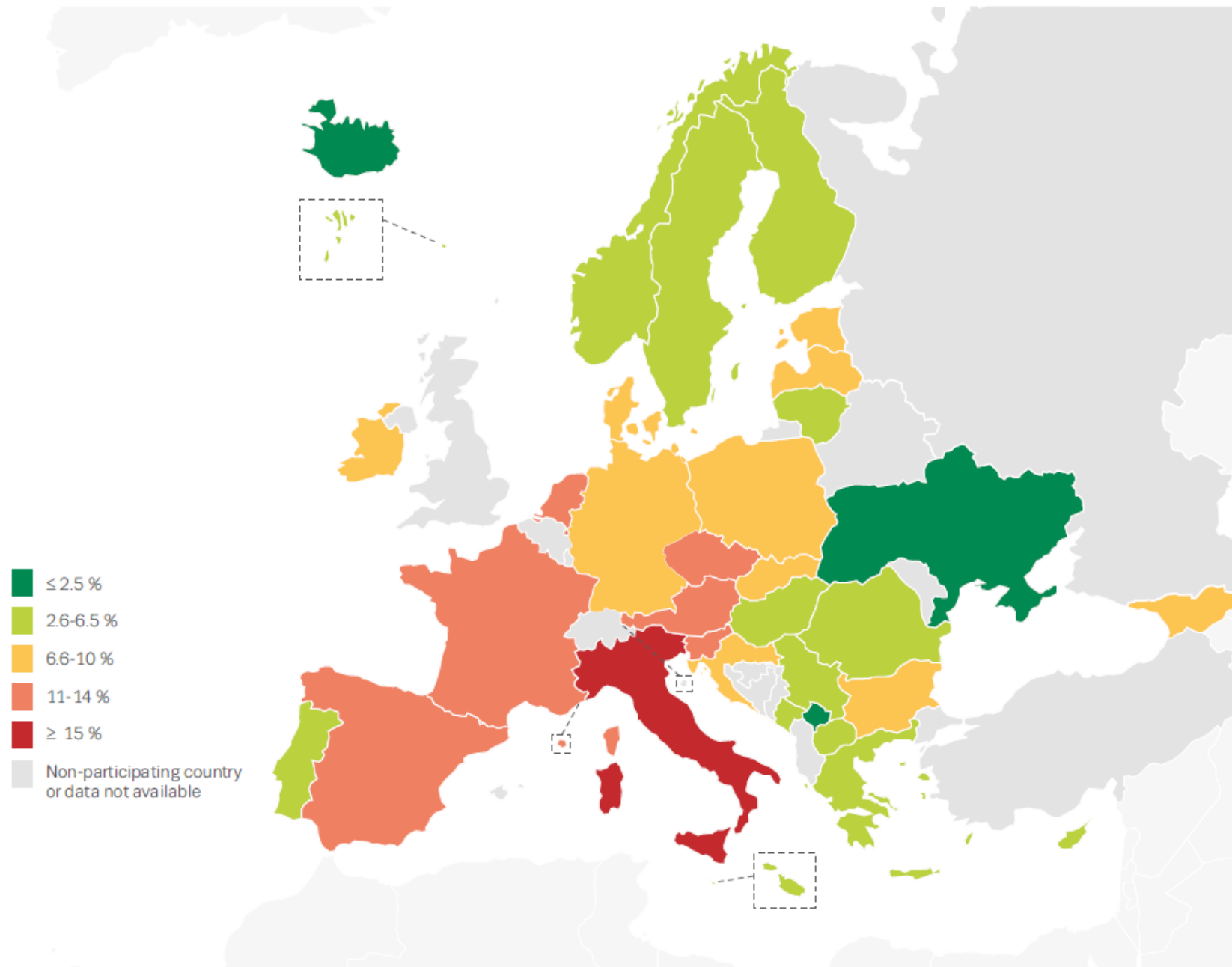
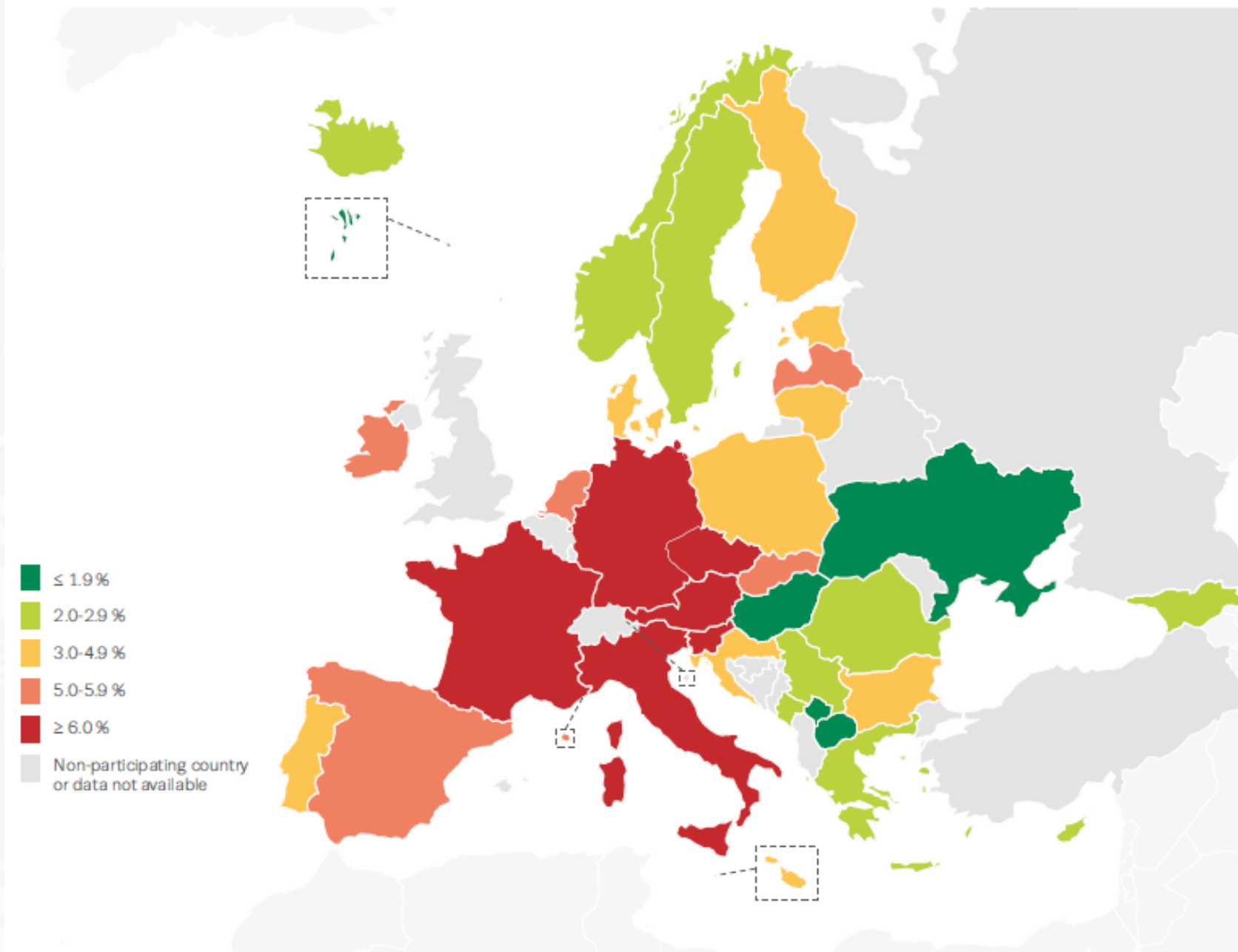

Figure 9a. Prevalence of high-risk cannabis users (percentage)

Nuorten päihdeongelmat

- Nuorilla päihteiden runsaskaan käyttö ei välttämättä vielä tarkoita päihderiippuvuutta.
- Ongelmat nuoren elämässä, esimerkiksi kodin ja perheen suhteen, samoin kuin vaikkapa käyttäytymishäiriöt, saattavat ilmetä päihteillä oireiluna.
- Tällöin on tärkeää hoitaa oireilun taustalla olevia syitä, jolloin kyseeseen saattavat tulla myös hoitomuodot, jotka eivät ole suoranaisesti päihdeongelman hoitoon tarkoitettuja

KIITOS!

